

ELLENZÉK

A MISKOLCI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCAS PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE

Előfizetési árak:
Helyben: Egész évre . 10 K | **Vidékre:** Egész évre . 12 K
 Fél évre . . . 5 „ | Fél évre . . . 6 „
 Negyed évre 2:50 „ | Negyed évre 3 „
 Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.

Felolvas szerkesztő:
Dr. HEBRONY JÓZSEF
 Szerkesztő
FRANK ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 36. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
 A lap megjelen
 minden kedd, csütörtök és szombaton.

Pittreich hozzánk jött.

Miskolc, március 31.

(fz.) Jó két hónapja mullott el, hogy a trón akaratára — az általános választások útján — a nemzet megnyilatkozott, kelle a magyar népket a Tisza-Percei-féle „zsebkezdő-alkotmány” vagy se!?

Nos, a megnyilatkozás a leghatározottabban azt igazolta, hogy — *nem kell!*

Sőt nemcsak azt, hanem azt is, hogy ennek az alkotmánynak bármilyen uton és bármilyen módon való reánk erőszakolása *sehoggy és semmi áron sem kell.*

Hogy ez így van, tanusítja az ellenzéknek az a szikla szilárd egyesülése és megingathatatlan együtt-tartása, melyet elhatározott és megbonthatatlanul egyesült és egyöntetű cselekvésében és nemzeti követelésében mindez ideig nem tudott megingatni sem a bécsi, sem a budapesti audienciák sorozata, sem a fenyegetés, sem a vérsziállítás; sőt még az udvari ebédek véghetetlenül megtisztelő és még végnélkülibb lekötelezettségű sorozata sem.

És jól is van ez így.

Nagy a sürgés-forrás, alkudozás és diplomatizálás az ország színe előtt, szinte a végnélküliségig, de csak — *odafront!*

Lent — *nálunk* — a felséges népnél,

a magyar nemzetnél, alkotmány, uralom és a királyság mindörökké való alapzatánál ellenben mélységes a hazafiúi nyugalom és a böles mérséklet Kárpátoktól az Adriáig és az is fog maradni, mert míg odafönt a jogtalan s a nemzet rovására évszázadok óta megkötendő hatalmi érdekharács a diplomáciai kipkedő-kapkodó cselekvéseknek rugója; lent a nemzetnél, a felséges népnél, a *jog*, a nemzet — mint államfentartó elem törvényes jogának — igazságos követelése a nyugodt és önmérséklettel vezérelt cselekvések mozgatója.

Két hónapja tart a diplomaták és politikusok szaladgálása Bécsből Budapestre, audienciáról udvari ebédre és legvégül megjött Pittreich ur is hozzánk.

S mi, az adózó, a katonáskodó nép, tehát az ország anyagi és erkölcsi ereje, minden hatalom és földi uralom alapeleme és fundamentuma — kérdő orcával fordulunk ez újabb jelenség felé, s azt kérjük és pedig méltán, hogy tulajdonképpen mit is jelentsen ez!?

A félénk, a megalkuvó rémképeket lát, de a józan, a logikus egyáltalában nem riad meg Pittreich közös hadügyminiszter ur budapesti megjelenésétől.

A félénk, az opportunus és önkényelmének gyáva imádója a hatalom bakó-

kardja hüvelyéből való kirántásának villanását látja és csörrenését hallja, mert: megjelent Pittreich közös hadügyminiszter ur Budapesten. De a gondolkodó, logikus és bátor ember csak egyet láthat, csak egyet következtethet belőle, hogy *a népek öntudatának útját állani* többé nem látja a hatalom elég butának és vakhivőnek éppen magát a felséges népet, s így hát *alkuszik* vele körme szakadtáig, a míg csak tud s a míg csak lehet — *önjávára!*

Hát biz az lehet baj a hősré magára egy drámában, hogy saját egyéni érvényesülésre szánt egyéni erőnevei el kell hogy bukjanak az abszolút erény és erkölcsi igazságszolgáltatással szemben; hát biz az egyénileg lehet baj, hogy szorosan vett dinasztiai érdekek régóta vajdó nemzeti jogokkal immár többé el nem alkudozható mérvben és módon összeütközésbe jöttek a mindörökké való és mindenható nemzeti érdekekkel szemben.

De a mi egy drámai hős életében évek dolga lehet csupán, az egy nemzet sorsában viszont századok kérdése lehet ugyan, de egy bizonyos, hogy végeredményében elkerülhetetlen marad a drámai összeütközés és bukás is.

S egy bizonyos, hogy ebben a drámai összeütközésben az abszolút örök igazság

T A R C A.

Báró Wesselényi Miklós.*

— Dr. Kardos Samu könyve. —

Ki szobrot érdemel — mondja báró Eötvös József — szoborra szüksége nincsen; mert minden szobornál jobban dacol az idővel az az emlék, melyet önmaga emel magának az ember. És mégis — fáj látnunk, hogy ott, ahol Széchenyinek, Deákknak szobra áll, nincs hely az „ár-vizi hajós”, a nagy Wesselényi szobrának, pedig nemes és őnzetlen alakja világító torony volt közéletünk zajló tengerén s eszméinek tiszta fényével biztos irányt jelölt mindazoknak, kik különböző uton, de mind egy célra: — a haza és nemzet boldogítására törekedtek.

A kor, melyben Wesselényi élt (1796—1850.) a nemzeti ébredésnek izzó, mozgalmas korszaka volt, mikor nem — halni, hanem élni volt nehéz a hazáért. És Széchenyi korának, a harmincas évek hazafias ellenzékének, melynek lelkében a jövő Magyarország diadalmas eszméi értek, Wesselényi Miklós volt első vezére. A második Széchenyi volt, a harmadik Kossuth.

A „Pesti Hírlap” március 17-iki számából.

Pályájuk kezdetén barátok mind a hárman; de aztán, mint a süllyedő hajók, — az egyik jobbra, másik balra süllyed el . . .

A huszonegy éves Wesselényiben már kész a legmagyarabb magyar, a huszonkilenc esztendő Széchenyiben még csak dereng — a legnagyobb. Wesselényi csupa hit, csupa szilaj hazafiság, míg Széchenyiben jövő nagy hivatásának még csak a sejtelme ébred. A kornak, melynek küszöbén a két jó barát, fiatal szíve hajlamából s egy nagy nemzeti cél érdekében jelenik meg, két százból fonódó vezéreszméje: — legyünk európaiak és legyünk magyarabbak. Tipikus magyar mind a kettő a szabadság lángoló szeretetében és a rendületlen királyhűségben. Széchenyiről nem kell ezt bizonyítani, a kuruc Wesselényi pedig önmaga bizonyítja ezt, midőn pörbefogatása ellen irt tiltakozást (Balitéletek, 1831) így végzi: — „Eljen törvényes fejedelmem oly sokáig s a végre, hogy hazám minden sebeit meggyógyíthassa; éljen a nemzet s legyen mindig méltó, hogy szabad legyen!” — Pedig akkor már titkon elhatározta a kormány, hogy elfogatja és megemmisíti őt s ezt Wesselényi maga is jól tudta.

Meghasonlítását Széchenyivel az okozta, hogy az eszközökben, amelyekkel nemzetüket

nagygyá, hatalmassá és szabaddá tenni igyekeztek, nem értettek egyet. Széchenyi inkább a nemzetben magában kereste elmaradásának, süllyedésének, egész balsorsának okát, míg Wesselényi a százados nemzeti elnyomatásban, a törvénytelen ségek végtelen sorozatában látta bajaink forrását. Ezért Széchenyi a nemzeti önzert, a kulturális és gazdasági tevékenység fölélesztésével iparkodott fejleszteni a hazát, míg Wesselényi alkotmányunknak s ezzel szabad mozgásunknak biztosítását tartotta nemzeti fejlődésünk föltétlenül szükséges alapjának. Széchenyi nem akart újat huzni, szakítani a kormányt, mert féltette munkája eredményeit az esetleges közjogi bonyodalmaktól; Wesselényi ellenben kuruc szenvedélytel ostromolta a kormányt s az írott jog erejében bizva, mindenek előtt szabad teret akart biztosítani a nemzeti munkának.

Itt és ezért vált el a két nagy hazafi útja. Mint hatalmas feszítő ék furódott közéjük a Kossuth Lajos gigászi egyénisége és Széchenyi már 1835-ben így ír Wesselényiről „Naplójában”, mint később Kossuthról: — „Mindent elront és összegázol, amit oly régóta s annyi fáradsággal vettem, munkáltam!” Széchenyi tehát elszakadt Wesselényitől, amint elszakadt

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

és erkölcs nevében míg a drámában a hős egyéni érdeke szokott elbukni, addig nemzetek epopeai küzdelmében soha, de soha sem bukott még el a nemzetek magasabb rendű joga, a nemzetek magasabb rendű igazsága, a nemzetek fölötti uralommal szemben.

Ez kicsiben és nagyban egyaránt örökké való drámai igazságszolgáltatás marad.

Pittreich ur! Ha ön e nemzeti drámai küzdelemben Ó Felségének a magyar nemzet javára és a magyar nemzeti imperialismus végre valahára való és oly régen elmulasztott és elhanyagolt végleges megszilárdításának tanácsadására jött el hozzánk, úgy jól tette; de Pittreich ur, ha ön személyéhez méltán kötött gyanús érdekek szolgálatában jött hozzánk a Felséges urnak tanácsot adni s lelkébe elhatározást önteni, úgy hiába jött.

A drámai összeütközés elbukásának szimpatikus hősei ebben a küzdelemben, higgye el nekünk exellenciás ur, hogy nem mi, t. i. a magyar nemzet leszünk; — nem, sehogy sem.

Tegyen tehát tanácsot, de vigyázzon reá, hogy miből is fog az — állani!

— **A politikai helyzet.** A válság legfontosabb eseménye most az, hogy Pittreich hadügy-miniszter a király fölhívása folytán Budapestre érkezett vele együtt Montecuccoli ellentengernagy, a haditengerezet fele, továbbá Krobotin generális, a tüzérség legfőbb szaktekintélye, végül: Dobruetzky főintendáns, aki a költséget és az esedékes kiadásokat tartja számon.

A legfőbb katonai vezetőségnek ez az elhívása az uralkodó közelébe: úgy látszik fordulatot jelent a válság kezelésében.

Pittreich lovagot magánkihallgatáson fogadta a király s a kihallgatás után a hadügy-miniszter fölkereste Lukács László pénzügy-minisztert, akinél hosszas tanácskozás volt, a melyben részt vettek a Bécsből érkezett ösz-

szes főtisztek és Tisza István gróf miniszter-elők.

Hogy miről tanácskoztak s hogy mi a célja Pittreich elővetelének: erre nézve szoros titkot tartanak. De annyit tudunk, hogy nem a magyar nemzeti követelményeknek adandó engedményről van szó.

Ugy látszik, Szögyény-Marich és Lukács László megelégtették valamely lehetőségét a megoldásnak s erre nézve hallgatják meg a legfőbb hadügyi vezetőség véleményét.

De a király álláspontja a katonai kérdésben nem változott. Ez kitűnik a többi között a szabadelvű pártnak állásfoglalásából. Tisza István gróf, aki nagyon jól tudja a dolgok állását, a kilences bizottság programjára korlátozta a párt katonai álláspontját. Ő többet nem követel s ez eleget mond. Ez annyit jelent, hogy a király — támaszkodva nemcsak a saját katonai fölfogására, hanem a szabadelvű párt magatartására is — többet adni nem hajlandó.

Eszerint a válság valójában még mindig ott van, ahol volt, a kezdet kezdetén. És igazi megoldás nincs, amint hogy olyan megoldás, a mely gyökeresen orvosolná a politikai helyzetet, a katonai kérdés alapos rendezése nélkül el nem képzelhető.

Ugy látszik, ideiglenes alakulás létrehozásán fáradoznak.

Valószínűnek látszik azonban annyi, hogy Andrássy Gyula grófot óhajtják megnyerni az alakítandó koalíciós kormány fejéül.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága f. évi április hó 6-án, báró Vay Elemér főispán elnökelete alatt, rendkívüli közgyűlést tart.

— **Ragályi Béla mandátuma.** A képviselőház V. bíráló bizottsága most tárgyalta Ragályi Béla megbízó levelét, melyet a ház illető osztálya azért kifogásolt, mert a megbízó levél a képviselőt ajánlókat neveit nem tartalmazza. A bizottság Ragályi Bélát ítéletileg igazolta, mert a kifogást képező hiányt pótolták.

Kossuthról is s bár a magánéletben nem szakított meg vele a jó viszonyt, a politikában mégis szembe fordult vele. Wesselényi ekkor egész lelkével Kossuthhoz csatlakozott s együtt küzdött vele mindaddig, míg a forradalmi áramlatok felül nem kerekedtek Kossuthban. Ekkor megdöbben. Magyar lelkének hűsége került fölszínre a királyhoz és a törvényhez: — a szántóvető aggodalma, midőn a már-már betakarítandó termést sötét felhők fenyegetik... Az ifjúság elfordult egykori bálványától, a „vak oroszántól, mikor a Múzeum lepcsőjén mérsékeltre és törvénytiszteletre intette. Kossuth se értette többé a Corpus juris-szal argumentáló vak patriotát. Kora lezárult és utolsó pihenőjét újra Széchenyi keblén találja, aki nemrég oly megkapó melanchóliával írta neki: — „Te, megromcsolt testeddel és én nem kevésbé megromlott kedéllyemmel és elkopott erőmmel: mi ketten már most csak két felet képezünk. Egyesülve — egy volnánk...“

Most, a történelem távlatában egyik már valóban a mi szemünkben. És nemcsak ők csupán, hanem Kossuth és Deák is. Emlékezetünkben újra találkoznak és együtt is maradnak a nagy, közös, nemzeti cél révén, mely földi vándorutjukon összehozta őket... Széchenyi, Wesse-

lényi, Kossuth és Deák!... Minő kor lehetett az, melynek vezetéi ily hatalmas férfiak voltak, s mily különböző volt a sors, mit a Gondviselés az egy célra, egyformán nemes szándékkal törekvők számára kijelölt! Valóban: — más a magvető és más az arató, ahogy az Irás mondja: — s hányszor esik meg, hogy a jég elveri a termést s az aratást nem éri meg a szántóvető. Így járt Wesselényi is, de jól járt, hogy nem érte meg az időt, amit Sámson, ki világtalanul volt kénytelen örölni a fliszteusok malmában...“

Két hatalmas kötetben, tele egykoru illusztrációkkal és értékes okmányok hasonmásával írta meg Wesselényi Miklós életét és munkáit dr. Kardos Samu. Huszonöt év gondos munkája ez a vastag két kötet; nagy szorgalommal összehordott garmadája a legaprólékosabb adatoknak, részleteknek, melyekből a szerző figyelmes kritikája meleg szeretettel rakta össze a nagy történelmi alak mozaikképét.

Amint lapot-lapra forgatunk, lassanként meglevenedik előttünk a magyar reform-kor, melynek izzó lelke Wesselényi volt. A nemzeti föladataknak szinte megbírhatalatlan suiyával s az ellenséges erőknek megfélemlítő nagyságá-

A politikai határkő.

A nagy politikai vándorlás utja véget ért. A hosszú, fáradságos utat tett diplomaták a határkőnél megállanak. És míg visszaneznek a töviskes övényre, félszemükkel a határon túl igyekeznek bepillantást nyerni a jövő birodalmába.

Nézzük, milyen lehet ez a jövő? Mit lát-hatunk ott és meglehetünk-e elégedve a látot-takkal?

Aligha. De vegyük sorjába a lehetősé-geket.

A nagy hirtelen homlokterbe került gazdasági kérdést, úgy látszik, a megoldás felé való haladásban nem fogja feltartóztatni egy elfogult áttudás. Az önálló vámterület meg lesz, hiába kapálózik ellene a nagy Tisza, Matlekovics vagy más mérges honfiu. Ez szép eredmény, az adáz harcoknak dicső babéra, mely sok mindenért pótol bennünket, hisz nyitva lesz az út a nemzeti haladásunk felé.

A belügyi reformok terén is szabad kezét nyerünk. A legégetőbb választási reform, mely végre méltányosabb helyzetet fog teremteni, lehetővé tevén az igazi népképviselő formájának betartását. Akkor el fogjuk mondhatni, hogy azok ülnek a nemzet tanácsában, akiket véreink meg nem hamisított akarata küldött oda. A belügy gyökeres és zavartalan rendezése tehát szintén kellemes háttere a jövő prespektívájának.

Hanem itt van a bunkók bunkója, a nemzeti engedmények kérdése a hadseregben. Ez a félelmetesen megnövekedett tengeri kigyó aligha fog másképp veszedelem nélkül ártalmatlanná tétetni, mint a koalíció minimumra redukált követeléseinek teljesítésével. A király a hira-dások szerint minden téren ad engedménye-ket, csak a nyelv kérdésben nem. Vajjon en-gedhetünk-e?

Hát persze hogy nem engedhetünk. Ne-künk a magyar vezényszó kell! Ebben egyet-értünk. Csak az a kérdés, mikor?

A mai állapotokat higgadtan szemlélve, azt látjuk, hogy király és nemzet tulajdonk-

val szemben mindenki érzi az ország erejének csekélységét, ziláltságát s a lelkesedés rövid pillanatait a esüggedés hosszú órái váltogatják, mikor pedig már harcra szólít az élet-halál ha-raugja. Ebben a végzetes órában áll föl Wesse-lényi, az erőnek, a hitnek, a rendületlenség-nek képviselője: s mindennek fölött — lelkében és külső képeben egyaránt magyar. Talán erő-sebb, mint amilyen bölcs, talán szenvedélye-sebb, mint megfontolt: de éppen ezekkel a tu-lajdonaival képe és forrása az önbizalomnak. Nemzete a maga szellemét látta benne; benne sejtette meg az erejét is s ennek az erőnek a hitében bátorodott föl nagy céljainak véghez-vitelére. Ime, ez Wesselényi egyéniségének nagy politikai, sőt történelmi jelentősége a re-form-kor küszöbén.

Mint a hagyományos sérelmi politikának legutolsó, legelszántabb s talán legnagyobb kép-viselője akarja átvezetni nemzetét az alkodások terére. Az utolsó magyar politikus, akiről min-denki tudta, vagy legalább sejtette, hogy olda-lán a kard nemcsak hagyományos dísz, hanem a jogok és szabadság védelmére készen tartott fegyver is... A magyar nyelv politikai dia-dalát ő vitta ki; a törvénytelen katona fogdo-sást ő támadta leghevesebben; ő izgatott, ő

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábba-dozóknál influenza után** ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegcséket 4.-kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí czzéggel legyen ellátva.

F. HOFFMAN-LA ROCHE & Co. vegyészeti gyár BASEL (Svájc).

pen lényegesen közel jutott egymáshoz. A király már nem mondja *nem akarom*, hanem: *nem tehetem*. Hát ha nem teheti, mi ezt úgy magyarázzuk, hogy ez a negáció tulajdonképpen nem is negáció. Itt csak az „ezidőszerint“ maradt ki.

Ez a kombináció pedig egy békés kibontakozásra alkalmas utat világít meg. A vezényszót illetőleg elégedjünk meg most *egyelőre* a magyar nemzet jogának törvényileg biztosított garantálásával, de a törvényből ne hagyjuk ki a jogok érvényesítésének *határidejét* sem.

De követeljünk más téren rekompenciációt; nevezetesen a külügy terén. Követeljük a teljes paritásos külképviseletet magyar tisztikar, jelvények és hivatalos nyelvvel.

A program ilyen formája ellen talán hártalanul kapzsi szomszédaink sem fognak oly vehemens módon támadni. A nemzet azonban e programjához kösse a béke feltételeit. Ha a magyarok Istene velünk, ki ellenünk?!

Budapesti levél.

1905. márc. 30.

Páratlanul áll a világtörténelemben az a taktikázás, habozás és tétovázás, melyet a magyar nemzettel elkövetnek épp azok, kik a nemzet boldogulásának apostolai kellene, hogy legyenek. A királyt, mióta Budapesten időzik, nem tudta meggyőzni az a tudat, hogy az itéletre felhívott nemzet itéletét feltétlenül végre kell hajtani. Az önálló vámterület ellen egész hajszát indítanak Ausztriában s így annyira befolyásolva van a király, hogy még e kérdésben is mereven áll, a katonai kérdésekben pedig hallani se akarnak semmiféle engedelméről. Keressük, kutadjuk az okokat, hogy miért e merevség, de nem jövünk reá sehogyse. Ijesztgetnek, rémítgetnek azzal is, hogy a király lemond. Miért? Erre oka nincs, hisz nem bántotta senki, nem akadályozza meg senki, hogy a törvények és alkotmány szerint uralkodjék. Hiszen 1715-ben III. Károly alatt is hoztak, meg 1791-ben II. Lipót király alatt is törvényeket, melyben biztosítva volt az ország, hogy királya csak az ország törvényei szerint fog uralkodni és kormányozni. Ki akadályozza őt ebben? Miért kellene neki lemondani? Ideig-

lenes állapotot, abszolútizmust szeretnének a király lemondása után a bécsi körök? Hisz ezt se lehet tenniük, mivel ugyancsak II. Lipót király alatt hoztak egy törvényt 1791-ben, mely szerint Magyarországot nem kormányozzák rendeletek által, szintén II. Lipót egy törvénye újra biztosította az országot arról, hogy az országgyűlés beleegyezése nélkül se ujoncot, se adót nem vetnek az országra. Abszolútizmus tehát nem lesz, de nem lesz ugynevezett „szürke“ kormány se, mert ez alkotmányosan egy percig se alhat meg. Tisza szeretné belemartani az ellenéket, hogy azután széthoalva, az ő pártja jöjjön ismét uralomra. Nem látja, nem akarja látni, hogy a szabadelvű kisebbségből már soha többé többség vagy számottevő tényező nem lesz. Hiába akarja reaktizálni Szogyényi Marich László berlini nagykövet, ki ravaszul azt felelte az újságíróknak, hogy ő csak „tanácsot“ adott ő felségének, ő nem „homo regius“, se nem megbízott, se kabinetet nem akar alakítani. Pedig nem abban sántikált ő nagykövetsége, hogy egyedül csak tanácsot adjon a királynak, hanem ő próbált volna bizony kabinetet alakítani, csak hogy nem lehetett, mert most a király se hajlandó átmeneti kormányt kinevezni. Emegették a hivatalnok minisztériumot is, de bizony ez a hír csak addig tartotta magát, míg a híret hozó lapokon a nyomdafesték meg nem száradt. Az is kombináció, hogy Andrássy Gyula újból „homo regius“ lenne. Lehet, hogy a király visszatér hozzá, de Andrássy most se fog engedni, mint ezelőtt nem engedett. Egyáltalán Andrássy Gyula az egész válság tartama alatt korrektul, férfiasan viselkedett, ami által a nemzet haláljára méltó.

A szabadelvű párt most tartott egy nagy gyűlést. Hogy mire volt ez jó, nem tudjuk. Talán arra, hogy Tisza újból elmondjon egy litániás beszédet, melyben hangsúlyozza, hogy ők mint kisebbség, programot nem adnak ki (nincs is nekik! *Szedő*), se meg nem utíjják, se újjal fel nem cserélik. Ebből azt következtethetjük, hogy marad a régi, vagyis a közös vámterületet portálják, de azért a kis hamis Vészi s a többi urak, kik az önálló vámterület elvi alapján állnak, a pártkötelekben megmaradhatnak, hisz ez se bus, se hal politika, mert csak „elvilég“ kurucok ők, tényleg pedig reakcionáriusok. Szóval szükség van még, hogy együtt maradjon a párt, mert hátha, nem lehet tudni stb. Ugyan mit várunk még ők? Királyi kegymosolyt, mely egyes udvari ebédek alkalomával reásugárzik néhány hűséges hullóvéri honatyára. Az ellenékieket az udvari ebéden

nem tudják már puhítani, ezért felhagytak vele, hogy a cercle után vagy előtt politikai pourparlék legyenek. A képviselőház küönben akár lesz kormány, akár nem, április 4-én összeül s diskusszió tárgyává teszi a mai helyzetet. Ugyanekkor megérdemelt leckeében fogja részesíteni Tiszák eljárását a lefolyt hosszú válság ideje alatt.

A Tisza-huszárok megint megfogytak egy emberrel. Nem kilépés folytán, hanem a Kuria megsemmisítette Rudnay István mandátumát, a kit Zsolnán 11 szótöbbséggel választottak meg a függetlenségi Smialovszky Valérrel szemben. Rudnay ugyanis szolgabíró volt s így a törvény értelmében, mint ilyen, képviselővé nem választható volt. Az új választáson Smialovszky fog győzni.

Március 31-én jár le a Szabadság-szobor és a Kossuth-szobor pályázata. Végre valahára ez ügyben talán végleges döntő lépés fog következni. Ideje is volna, ha 11 év után Kossuth Lajosnak a szobra állana már a főváros valamelyik pontján. A legszebb helye lenne a Vigadó előtti téren, a kioszk helyén. Nöde előbb legyen meg a pályamű, aztán beszéljünk a szobor helyéről.

Mártonffy Imre.

UJDONSÁGOK.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Pinczehelyi Gyula nyiregyházi kir. törvényszéki és Noszách György sajtó-szentpéteri kir. járásbíró-sági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Hivatali eskütétel. Ficzek Béla vármegyei irodagazgató a hivatali esküt dr. Tarnai Gyula alispán kezeihez tetette.

Iskolalátogatás. Perjéssy László kerületi szakfelügyelő és dr. Schack Béla főigazgató e napokban a miskolci felsőkereskedelmi iskola tanítását vizsgálták meg s a látottak felett elismerésüket fejezték ki a tanári testületnek.

A honvédség köréből. Brüll Oszkár miskolci 10. honvédszalgoezredbeli szolgálatonkivüli viszonybeli hadnagy, saját kérelmére, a honvédség kötelékéből elbocsáttatott.

A miskolci polgári dalosegylet vasárnap, április hó 2-án délelőtt 11 és fél órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

obstruált törhetetlenül az országgyűlés nélkül uralkodó gubernium ellen: s a jobbság főszabadosának nemes gondja senkinek sem felelt jobban, a szívén, mint neki. És épen ez dönti romlásba. Előbb közrendzavarásért, majd hűtlenség miatt fogják pörbe.

És a nemzet, ámbár érzi, hogy e nagy fiában őt magát üldözi a bécsi hatalom: még se segíthet rajta. Deák fényes közjogi fejtegetései, Kólcsey védelmének művészi creje, a rendek nyilatkozatainak zúgó áradata, az egész közvélemény fölháborodása, minden hiába: le kell törnie! Nem használ semmit a népszerűségnek az a vakító ragyogása, mely az üldözött, bujdosó oroszlánt környezte, midőn a pesti nagy árvíz napjaiban ezeket és ezeket mentett meg a pusztulástól. Végzetének be kellett telnie. A három évi börtönt ugyan nem töltötte ki egészen, de Graefenbergből, ahová kegyelemből száműzték, megtörtén. bénán, félig megvakultan tért haza és — „polgári halottnak“ érezte magát.

A megtört Wesselényi világtalan világának utolsó fényugara az erdélyi unió volt, melyre ő tett indítványt az 1848-iki kolozsvári országgyűlésen. Ekkor lett közjogi fogalommal a teljes nemzeti egység: — Wesselényi hatalmas karjának végső megfeszítésével taszítja félre a végzet öklét, mely századok óta elválasztva tartotta a magyartól a magyart.

Aztán, mikor fordult az idők sora s ő már érzi, hogy Kossuthnak nem barátja, nem tanácsadója többé, csöndesen félreáll s családjával együtt elvonul Graefenbergbe... „De mikor nemzete ügyének elbukása és a legjobbak gyalázatos kivégzése után az osztrák hóhérok még mindig honfivérre szomjuhoznak, mikor barátja Ujfalvi Sándor azt írja neki, hogy Er-

dély hadi hormányzója Urbán generális, azzal fenyegetődik, hogy ha Wesselényit kézre keríti, az első fára felkötötte: — akkor a beteg és vak oroszlán odahagyja biztos menedékét és visszatér hazájába. Kés a vértanu halálra is. Utközben azonban meghül, tüdőgyulladásba esik s már mint halálos beteg érkezik Budapestre, 1850. április 21-ikén.

Az, amit eddig írtunk, még csak váza se lehet annak a hatalmas alkotásnak, amit dr. Kardos Samu épített a nagy Wesselényi emlékének. Több, mint 1100 lapon ír róla egyforma rajongással, megtámogatva a maga éles itéletét, leszűrt történelmi kritikáját az egykoru okmányok és bizonyítékok sorozatával, amelyeknek láncolatában nincsen hézag. Gondolatait nem cifrázza, nem cicomázza fölhalmozott szóvirágokkal; nemes páthosán, mely megveti a retorika üres fogásait, nyoma sincsen az erőltettségnek; mint a nagy folyó, mely méltóságosan hömpölyög széles medrében, olyan a Kardos stílusa; hullám hullám után siklik tova, csillogva, ragyogva a mindent átfogó sugaras elme fényében...

Kardos munkájának igazi becsét azonban még sem az irodalmi kvalitás adja meg, hanem az a módszer, amelylyel lefejt az egyénről mindent, ami benne korával, többi társairól közös, hogy annál tisztábban láthassuk azt, ami az egyénben egyedül a géniusz ajándéka, a természet rejtélyes titka s örökké megmagyarázhatatlan. Lemond a képzelem hatalmáról az igazság javára. Bizonyítékokat keres az adatokban az értelem számára, nem pedig élesztőt a képzelemnek. Az életrajzi adatok, s apró részletek, amelyek szerteszóra lap-

pangának, mindmegannyi parányi, színes darabkák, melyeket a kritikus gondosan összegyűjt. A csoportosítás munkáját azonban már a pszichologus végzi: — s ily módon lesz Kardosnál szinte exakt tudomány a történelmi kritika.

Ennek egyik fényes példája Kardos könyvének az a része (II. köt. 372. s köv. lapok), ahol egy nagy történelmi tévedést igazít helyre. Eddig ugyanis, Horváth Mihálytól kezdve, minden történetírónk úgy írta meg az 1848. dec. 6-iki nevezetes éjjeli tanácskozás lefolyását, hogy azon Wesselényi is jelen volt, sőt a tanácskozást ő kezdte meg s azt javasolta, hogy a nemzet „meghajolva a kénytelenség hatalma előtt“, fogadja el a manifestumokat, ismerje el királyul Ferenc Józsefet s tegye meg ezzel az első lépést a még nem lehetetlen békés kiegyenlítésre... Ezzel a tévedéssel szemben, mely Wesselényi részéről egész életének megtagadását jelentené, Kardos kimutatja, hogy Wesselényi ott se volt azon a gyűlésen, hanem Graefenbergben tartózkodott: tehát a történelem ítélőszéke előtt se tartozik semmi felelősséggel azokért a dolgokért, amik akkor és ott történtek.

Taltna a bírálókat szük keretén, ha az ily fontos részletek mindegyikével külön foglalkoznánk, de ez nem is lehet föladatunk: — helyt áll a munka magáért is. Csak azt említsük meg még, hogy a díszes bőrhátú köteteket elül a nagy Wesselényi préselt dombormívű képe és a családi címer díszíti, a könyv papírosa vastag famentes, a munka értékét 40 kép és külön melléklet emeli, a mi különben a Légrady Testvérek műintézetének az érdeme. Mindamellett a két vastag kötet ára aránylag csekély: 30 korona.

Zigány Árpád.

Bucusu-est. Tárczay Ferenc máv. vasuti felügyelőt hasonló minőségben Szegedre helyezték át a máv. üzletvezetőségéhez. Tiszteletére kar-társai csütörtökön este a „Kis pipában“ bucsu-estét rendeztek, mely kedélyes hangulatban a késő éjjel eltartott.

Tanárok kongresszusa Miskolcon. A felsőkereskedelmi iskolai tanárok ez idén — mintegy 300-an — városunkban fogják országos kongresszusukat pünkösdkor megtartani. A kongresszus előkészítésére csütörtökön és pénteken dr. Suppán Vilmos kir. tanácsos a budapesti ker. akadémia igazgatója városunkban tartózkodott.

Nagy idők tanuja. Részvétellel vesszük a hírt, hogy Bielek István nyug. kincstári főerdész és erdőrendező, volt 48-as honvédhadnagy Takta-Harkányban 74 éves korában váratlanul elhunyt. Holttestét Kassára szállítják, ahol április hó 1-én d. n. 4 óraker családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Templom — a vasgyárban. A diósgyőri vasgyár lakosságának egy régen óhajtott vágya lépett a megvalósulás stádiumába. Értjük ez alatt az épülő róm. kath. templomot. Évekkel ezelőtt gyűjtést indított a gyár közönsége e célra s bár tekintélyes összeg olyt be, még sem lehetett egy a kor követelményeinek mindenben megfelelő templom építéséhez hozzá fogni. Sok vajadás után végre a gyár vezetőségének jóindulata támogatása révén első sorban a pénzügyi kormány, másodsorban pedig Páry Sándor szepesi püspök bőkezűsége folytán lehetővé vált az annyira óhajtott templom felépítése. — A templom építése már kezdetét vette. Az alapvetéskor Kiss László diósgyőri plébános beszédet intézett a templomterem egybegyűlt közönséghez, fejtegetve az épülő templom célját, hivatását. Beszéde befejeztével felhívta Fleischmann gyárfőnököt, mint a telep első munkását, hogy tegye meg az első kapavágást. — Fleischman Győző, a vasgyár főnöke, kezében az ásóval, Isten áldását kérte és ugy feszítette fel az első rögöt. Példáját követték az egybegyűlt főtisztviselők és folytatták a templom építésre kirendelt munkások. Az ünnepséget az iskolás gyermekek énekkar zárta be.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola táncmulatásának előlétsége az intézet tanácstermében naponként d. u. 4—5 óráig hivatalos órát tart. Ezenton kéri fel az előlétségi bizottság tagjait, hogy úgy maguk, mint a nagyközönség részéről tapasztalt észrevételeket, esetleges kívánásokat az időben és helyen akár személyesen, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek.

Vívóverseny. Az Augustia főhercegnő védnöksége alatt folyó hó 23—26-án Budapesten rendezett országos vívóversenyen, melyen az ország első vívói közül 66-an vettek részt, Földes Dezső, szigorló orvos, a fővárosi vívóklub tagja, mint a döntőbe jutott elsőosztályú vívó, nagy ezüst érmét és a Magyar Athletika-Klub tiszteletdíját kapta.

Japán-estély. A kereskedők kórháza javára április 2-án a Korona nagytermében tartandó japán-estély végleges programját már megállapította a rendező bizottság. E szerint délután pont 3 óraker veszi kezletét a „japán-vasár“ a Korona-szálloda nagytermében. 4 óraker a vásáros bodében szórakoztató előadások kezdődnek. Este 9 óraker kezdődik a jelmez-estély. A hölgybizottság előknöit 10 óraker nagy hódoló felvonulással fogják üdvözölni a jelmezes párok és ezután táncra perdülve járják kivilágos kivirradtig.

Jegyzői értekezlet. A saajószentpéteri járás közsegi és körjegyzői ma Sajó-Szentpéteren, a város-háza nagytermében járási értekezletet tartanak a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az előző értekezlet jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Értekezések: a) Fekete Lajos kápolnái körjegyző a büntügyi vizsgáló-tokról; b) Kiss Miksa alcskai körjegyző a közsegi pénzügyekről; c) Esetleges jelentkező tagok értekezése. 4. A m. évi értekezlet alkalmával kitűzött kérdésre beérkezett pályamunkák értékesítése. 5. A jövő értekezletre felkérdes kitűzése. 6. A jövő értekezlet he-

lyének kijelölése. 7. A jövő értekezletre értekezési tagok kiküldése. 8. A múlt évi számadás előterjesztése.

+ Bár naponta kerülnek forgalomba s tünnek el ismét újabb arckenőcsők, mindig csak a legjobb marad az ország-szerte ismert, már 10 éve forgalomban levő **Viola crème**, melynek hatása szeplő, májfolt s minden arc-bőrtisztatlanság ellen páratlanul áll. Egy tégely 1 korona, hozzá való **purítás szappan** 70 fill. Kapható egyedül a készítőnél: **Szabó Béla** pipereszappangyáros, gyógyszeru és illat-szerüzletében Miskolcon.

A szinpadtól a pénztárig és vissza.

— Irta: Fabius. —

Nemsokára összeül egy bizottság, melynek az lesz a hivatása, hogy itélkezzen egy nő felett, ki odahagyta szinpad pályáját és beleült egy kávéház pénztárába, majd ismét a szinpadhoz szegődött.

Szóval: itélkezni fognak egy bűnös felett, — ki már megtért.

Méltó-tassék disztinziójai: nem *meqbánta* bűnét, hanem *elhagyta* azt.

Most pedig itélkezni fognak: vajjon megengedhető-e az, hogy ez a bűnös (?) előéletű egyén ezentúl tisztességes uton keresse meg a kenyerét? Megengedhető-e, hogy az, a ki elég ügyetlen, vagy tán csak elég szerencsétlen, hogy elcsusszék, most újra felemelkedjék? Tanácskozni fognak azon, hogy nem meggyalázó-e az, ha egy óriási testület egyik tagját újra koblébe fogadja, miután az a körülmények kényserítő hatása alatt kiszakadt belőle és lejtőre jutott?

Tele van a mi társadalmi életünk hazugsággal, s azért nem kell azon valami nagyon csodálkozni, hogy vannak emberek, a kik pörbe szállnak azzal a derek direktorral, ki az állítólagos traviatának tért adott, hol elvesztett boldogságát újra keresheti, talán újra megteremti vagy legalább azt az illúziót kelti magában, hogy megtalálta, a mit keresett. Hi-z a boldogság nem egyéb illúzió, s ezt megtalálta volna, ha álszeméremből nem dulják fel újra amugy is zaklatott lelkét.

De a mi társadalmi életünkben oly kevés a szinigazság, az igazi, az őszinte becsületesség, hogy érthető, ha féltékenyen őrzik a mázt, mely a sok igaztalanságot az igazság látszatával zománcozza.

Ember vagyok... Ez a legnagyobb segítség azoknak, kik ezt az itélkezést provokálták. Látták a bűnt, látták a büntést. Megborzadtak-e tőle igazán vagy csak himevüket féltették? — Ki lát az emberi szivbe? Amnyi bizonyos, hogy el akarják távolítani körükből, mint a hogy a fertőző beteget elszállítják a járványkórházba, messze, ki a városból, honnan a gyilkos lehellet el nem ér.

Ezt tették. Ki merné őket felelősségre vonni azért, mert nem gondolkoztak mindjárt, mert a (bármi-cemü) önvédelemben megfélekedtek arról, hogy az eltávolítás által kiragadják kezéből azt a mentő horgot, melyen fel akarja magát küzdeni a mélyeségből a magasságba, a bűn fertőzőjéből a becsületes munka tisztá kerestforrásához.

Itéletet várnak és várunk mi is. És ha az itélet elmarasztaló lesz? Ha a bírák is oly kicsinyesek lesznek, mint a vádlók?

Ha a megtérés kapui végkép bezárulnak, — dehog *bezárulnak!* — ha *bezárják* a megtérés kapuit, ha eltorlaszolják a tisztesség utját ama nő előtt és az a szerencsétlen individuum kénytelen lesz visszasülyedni oda, a honnan kiemelkednie emberi türelmetlenség miatt lehetetlen volt; ha a nyomor bűnt fog szülni: ki lesz annak a keresztapja? Ki fogja annak terhét viselni?

Legyünk őszinték. Nézzünk körül a világban. Hany asszony van, ki, ha más formában is, de elköveti ugyanazt, a mit az a boldogtalan lány követett el? Vajjon mindegyiket ki rekeszti magából a társadalom? Hányan vannak, a kik nem éhségből, hanem excentricitásból vagy épen pusztán cifrakodási vágyból bocsátják magukat áruba? Mindenki tud róla,

de azért senkinek sem jut eszébe, hogy az illetőt bojkottálja. Miért is tenné, mikor ő nagysága olyan jól ismeri a *high life*-t és soha, de soha sem ad okot a botrányra? Miért is háborodnék fel valakinek erkölcsi érzése olyan bűn ellen, mely nem sérti meg a közmorált, a közvéleményt?

A közvélemény, ez az, a mi ő! Az az elévedt színész-nő nem a morál ellen vétett, hanem a közvélemény ellen. Nem a morált csufolta meg, hanem a morál fátyolát. Egy erősen átlátszó fátyolt, a mely azonban mégis lepel.

Mert ha történetesen szeretőit fosztogatta volna ki pazarlásaival; ha elrabolja anyák kis-korú fiait; ha hitves oldaláról a férjét keríti hálóba; ha apró gyermekek atyját ragadja magához: dehog is vették volna zokon!

Sőt! érdekesse tette volna magát és rajongott volna utána ugyanaz a felséges közvélemény, mely most pá'cát tör felette. Igen, kérem, tulajdon az a közvélemény, mely bámulta volna ruháit, ékszerait, frizuráját, ha sikerül valakit vagy többeket romlásba döntenie, ugyanaz a közvélemény megveti most, mert az éhláztól üldözve, izléstelenséget követett el, beülvén egy kávéházi kasszába, a hol nemcsak méltóságos urak közelíthetik meg, hanem mindenki megszólíthatja, a ki megfizeti a pikkolló árát.

Ez az ő bűne!

Vajjon kik és miképen fognak itélni?

Vajjon mit fog a bűnös felhozni védelmére?

Csak azt a lelke mélyén fekvő igazságot ki ne mondja: „A ki közületek bűn nélkül való, az dobja rám az első követ!“

SZINHÁZ, IRODALOM.

Szinházi műsor:

Szombat: „János vitéz“, operette.

Vasárnap: d. u. „Rátartós királykisasszony“, operette. Este „János vitéz“, operette.

Csütörtökön félig telt ház előtt „Végre egyedül“ francia bohózat volt színen, melyben Almási Lola most is igen jól játszotta meg szerepét. Pénteken ez idényben utóljára „Lysistrata“ került színrre.

Kantay Teréz bucsuja a szinpadtól. Egy régi, érdemes színész-nő, aki évtizedeken át művészi ambícióval és lelkiismeretes buzgalommal szolgált a vidéki szinészet ügyét: Kantay Teréz — mint értesülünk — f. évi április 2-án, vasárnap, a János vitéz „öreg mostoha“-jának szerepében bucsuzik a szinpadtól. Kantay Teréz neve ország-szerte ismeretes és mindenütt, ahol megfordult — és hosszú szinészkedése alatt bizony nagyon sok helyen fordult meg — halával és elismeréssel emlékeznek reá vissza. Miskolc közönsége is igaz szeretetbe fogadta az érdemes művésznőt és amidőn egyik legsikerültebb szerepében, az öreg mostoha alakjában bucsut vesz tőlünk, kívánjuk, hogy az igazán „jól megérdemelt nyugalmat“ minél tovább élvezze.

Szinészek gyűlése. Az Országos Szinészegyesület palotájában most lefolyt országos szinészygyűlésen szinársulatunkat Balla Kálmán igazgató és Baghy Gyula rendező képviselték.

KÖZGAZDASÁG.

Főolvasás az önálló vámterületről. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai szerdán este — írja a „Budapesti Hirlap“ — Falk Zsigmond lovag udvari tanácsos elnöklésével, együttes ülést tartottak, amelyen Sugár Ignác dr., miskolci iparkamarai titkár az önálló vámterület életbeléptetéséről tartott előadást. A nagyszámu, előkelő közönség nagy figyelemmel és tetszéssel kísérté Sugár dr. fejtegetéseit és Falk elnök meleghangú köszönetet mondott az előadónak.

Megszűnt sertésvész. Szirma-Bessenyő és Sajó Kaza községekben a sertésvész megszűn-
vén, nevezett községek a zár alól feloldottak.

A érzettel tehetségéből minden régi os eddigi lenekké elem, a szellem jellegző ápolásának.

Mi szeretet hosszú, átfutó f

A pek bölgérmán ásaival a termé dag képé magastnokat a zadokon élet-kal melyet ger és tak. Eg kódókka kézzel az áldo pusztító álomba lelkesítő képeibe

Na nak és kiirtotta fejlődés kereiben nemzeti tyén hi mul, ga áriába születet galmán labája amily g elhanya kezett magyara

A birodal de az i kizáróla Ottók ő polylyal cet, a Pipin k vanulás paloták lemü h szikus E renai

• I. (973—83.)

BE AR

Árjegy

C S A R N O K.

Képek a középkori német iparosság életéből.

(Mesterdalnokok. — Tisztességtelen mesterségek.)

Irta: Vértessy Sándor.

I.

A középkori német iparosság büszke önértéssel hivatkozhatott arra, hogy erejéhez és tehetségéhez mérten kivette részét a tevékenységből a társadalmi, politikai és szellemi élet minden terén. Mikor a középkori társadalom régi oszlopai elkorhadtak, megroppantak és eddigi vezető szerepköreik betöltésére képtelenné váltak, örökségüket átveszi a polgári elem, az iparosság. Ez alkalommal az iparosok szellemi tevékenységének egyik sajátos és jellegzetes oldalával: az irodalom és költészet ápolásában kifejtett munkássággal foglalkozunk.

Míg a német költészet a mesteremberek szeretetteljes gondozására került, előzetesen hosszú, évezredek, emelkedéseken és eséseken átfutó fejlődési irányt követett.

A német költészet Muzsája a minden népek bölcsőjében — Ázsiában együttműködött a germán néptörzs isteneivel; félisteneivel, óriásaival és törpéivel. A fri-s őseréjű, romlatlan, a természetet eleven szemmel megfigyelő, gazdag képzelettel az élettelenbe is életet öntő, magastermetű, szőkehajú és kékszemű germánokat a népvándorlás fergeteiben, az évszázadokon keresztül iszonyu folytonossággal dúló élet-kálál harcokban elkísérte az új hazába, melyet az Elba és a Rajna folyó, a német tenger és az Alpok óriási határfala közt alapítottak. Együtt örült a vidákokkal és sirt a bánkodókkal. Az örömet fokozta, a bánatot szelid kézzel csillapította. A lakomákat felvidította, az áldozatok vallásihatását emelte, a természet pusztító elemeit fékezte. A csecsemőt szende álomba ringatta, a deli hőst népirtó csatákra lelkesítette, az elgyengült aggot a mult heroszkepeivel vigasztalta.

Nagy Károly (778—814.) császár utódainak és a keresztényentitőknek lelkes működése kiirtotta a régi pogány hitet és természetes fejlődésében erőszakosan megakadályozta, gyökereiben aláasta az azzal szervesen összeforrt nemzeti költészet dúslombu életfáját. A keresztény hit felvetelével a nemzeti költészet elnémul, gazdag emlékei lassan-lassan a feledés árjába merülnek. Helyet kolostori légkörben született, idegen (főleg brit) papok térítő buzgalmán táplálkozó és egyház és vallás szolgálatába szegődött műköltészet foglalja el, mely amily gyorsan felvirágzott, ép oly rahamosan elhanyaglik a Karoling-korszak végén bekövetkezett belzavarok és külfáborok (normanok, magyarok és szlávok ellen) veszedelmei közt.

A szász császárok* alatt (919—1024.) a birodalom békéje és rendje visszatér ugyan, de az irodalom és költészet művelése csaknem kizárólag a tudós papság kezében marad. Az Ottók összeköttetései Itáliával és Konstantinápolylyal, megteremtik a középkori renaissance-t, az ókori kultúra fejlesztését, melyet már Pipin királynak nagy fia is tervbe vett. Nyilvánulásai a római és bizanci mintákra emelt paloták és templomok, latin nyelvű és szellemű hősköltemények, dalok és drámák, klasszikus tanulmányok és latin történeti művek. E renaissance talán szükséges, talán üdvös is

* I. Henrik (919—36.), Ottó (936—73.), II. Ottó (973—83.), III. Ottó (985—1002.), II. Henrik (1002—24.)

volt, de ugy, amint a németek keresztülvitték, végzetes merényletszámba ment a nemzet geniusz ellen. Valóságos latin század ez, melyben idegen nyelv, idegen tárgyak, idegen eszmék a divatosak, az egyeduralkodók. A nemzet legjobb tehetségei elfordultak s halvaszületett latin versek írására pazarolták jobbra érdemes erejüket. A falvakba, a nép kunyhóiba száműzött és csak a régi nagy történelmi költészet a hegedűsök (vándorló diákok és klerikusok) fogyatékos rímleléseiben egyre póríasabb jelleget ölt. A halottakból feltámasztott klasszikus költészet fagyos lehlatéval elfonnyasztotta a nemzeti költészet utolsó, késő őszi virágait is.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: Szelenyi Lajos.

Ujabb felhívás

az adózó közönséghez.

Ismételve felhivatnak mindazok kik a hadmentességi díjra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben hadm. díjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíthatni.

Miskolc, 1905. márc. 30.

Miskolc város adóhivatala.

Sarg-féle Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin-
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin-szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztítószerek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus, Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használtak.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tisztogató a legjobb az eddig használtakban levő szappan, améla, par, stb. anyagoknál vékony és pamut fehérneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosóklivonat,

'Asszonydicséret'

védjeggyel,

a fehérnemű beáztatására.

Előnyök:

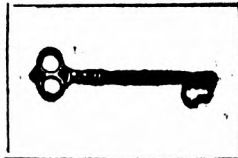
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenté.
2. Fáradást a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a fehérneműt.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Néki: Özhetettfenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht - szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.

Minden káros alkatrészekből mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

a legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Szenzációs olesóság!

Férfikelve béleletlen női costumökre alkalmas, 140 cm. széles, 1 frt 40 kr.-ért

kapható

ÁRVAI SOMA speciális női ruhakelme-üzletében

MISKOLCZON, Széchenyi-utea 50. sz.

**BENZINMOTOROK, GŐZGÉPLŐ-KÉSZLETEK
ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK**

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL BUDAPEST, V., Váci-körnt 32-ik szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Ké: ENDREI F. MISKOLCZ.

Szelényi és Társa
könyvnyomdája és könyvkötészetében
Széchenyi-utca 34. szám. (A színházzal szemben)

bármily könyvnyomdai munkák: lakadalmi és bái meghívók, körlevelek, falragaszok, árjegyzékek, zárszámadások, táblázatok, kimutatások, művek, levélpapír és borítékok, czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimkéek, névjegyek és itt fel nem sorolt egyszerű avagy több színben nyomandó munkák a legjutányosabb árak mellett és a legcsinosabb kivitelben készülnek.

Iskola-könyvek félvászon kötése 20 fillértől feljebb.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
— a kiadóhivatalbar. —

Szőllő-eladás!

A csabai országot mentén, Vánza szőlőtelepe tözsomszédságában levő szép fekvésű, 5 éves, teljes termő, 2 1/2 holdas a legnemesebb fajú bor- és csemegefajokkal és gyümölcsfákkal beültetett szőlőtelepem tömören épült emeletes nyaralóval (áll 9 helyiségből) elköltözés miatt eladó.

Erdey Kálmán Széchenyi-utca 55. szám.
Ugyanott egy kétkerekű lukszus olajos tengejű taliga is eladó.

Iszákosság nincs többé!

Kívántra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.
Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szébeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szesz italát. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kéréskedünk, hogy az egészre teljesen ártalmatlan.

Képviselek, ki szerünket raktáron tartja és ki bárkinek díjmentesen egy könyvet ad, Balog József gyógyszerész.

Minden kérdést, próbát s könyvet illetőleg Miskolcon kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 118. szám.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fill., lev.-lapok 10 fillérré bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
Dep. 118., 62, Chancery Lane, London, Anglia.

Szőlővessző!!

A világhírű

DELAWARE

— adja a legjobb bort! —
Oltani, permetezni nem kell!

A filoxerának ellenáll!!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.
Nagymennyiségű Delaware-vessző és szőlőoltvány-eladás!!

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felső-Szeged.

Luvasvesszők 20 drb, két óriással csak 10 kor.

— A negyedév közeletével —

van szerencsém a n. é. olvasóközönség szives tudomására adni, hogy miután a Budapestről érkező gyorsvonalat korábban érkeznek, tehát az összes fővárosi lapok díjmentesen a legpontosabban már 12 órára házhoz szállítom, míg a reggeli lapokat már 6 órakor.

Mindazon kedvezményeket, melyeket a kiadóhivatalok adnak, én is megadom, furdőre utazó előfizetők lapját továbbítom s a kiadóhivatalok újévi ajándékain kívül minden t. előfizetőmet egy izlésesen kiállított, b. nevével ellátott naptár-ajándékban részesítem.

Tisztelettel Groszman János.

BORSOD-MISKOLCI HITELBANK R. T. MISKOLCON.

A jelzálogos hitel terén új üzletág bevezetése.

A hosszú lejáratu, tehát 25, 30, 35, 40, sőt 65 éves törlesztéses kölcsönöket is felvettük üzletünk körébe.

Ez alapon a magyar pénzpiac két kiváló intézete, t. i. a „Magyar Jelzálog Hitelbank“ és a „Magyar Agrár és Járadékbank“ azon joggal ruházott fel bennünket, hogy Borsodmegye területén, vagy a szomszédos részekben a fenti intézetek nevében 25—65 év alatti visszafizethető törlesztéses jelzálogi kölcsönöket engedélyezhetünk.

Ezen üzletkötés előnyei a következők:

1. A jelzálogos hirtok valódi értéke vétetik számításba, mert a becslést mi eszközöljük és ennek alapját nemcsak a törvényben gyökerező általános szabályzatok, hanem az általunk jól ismert helyi viszonyok is képezik.
2. A kölcsön engedélyezéséhez írásbeli formászerű, felszerelt folyamodvány nem szükséges, hanem szóbeli jelentkezés is elegendő.
3. Különös kívánságok, módosítások nem a megszokott körülményes írásos módon, hanem szóbeli megbeszélés alapján helyben s rövidesen nyernek elintézési.
4. A törlesztési részleteket nem a fővárosba küldi a fel, hanem helyben a mi nyugtánkra fizeti és törlesztési könyvecskéjét nyomban visszakapja.

A fenti jelzálog mindazok részére nagyon ajánlatos, akik az általunk bevezetett 15 éves kölcsönök törlesztésére elég erővel nem bírnak, vagy akik drága kamatu kölcsöneiket olcsóbb kamatúvá akarják változtatni (conversio). Utóbbi esetben a fél részére a bélyeg és illetékmentességet is megkérjük.

Ez hosszú tartamú kölcsönök legkisebb összege 2000 korona.

Írásos vagy szóbeli tudakozódásra felvilágosítással szolgál.

Borsod-Miskolci Hitelbank.

Borsodvármegye területén az előzőleg ősmerttetett 25—65 éves kölcsönöknek megkötésére a Borsod-Miskolci Hitelbank r.-társaságot Miskolcon jogosítottuk fel.

Budapest, 1904. május 24.

Magyar Agrár és Járadékbank.

Magyar Jelzálog Hitelbank.